

UZASADNIENIE

23 października 2015r. B. K. (1) wniosła o zasądzenie od (...) S.A. oddział w Polsce z siedzibą w W. na swoją rzecz:

- 13'950,12 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty leczenia, rehabilitacji, zakupu sprzętu medycznego, opieki i dojazdów do sanatorium, poniesione do czasu wytoczenia powództwa, z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- 80'050,00 zł zadośćuczynienia, z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- renty wynikającej ze zwiększenia potrzeb powódki oraz ograniczenia możliwości jej zarobkowania, w wysokości po 500,00 zł miesięcznie poczynając od 1 listopada 2015r. i na przyszłość, płatnej do dziesiątego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku przekroczenia terminu płatności,

- kosztów procesu.

Powódka wywiodła swoje roszczenia z następstw wypadku komunikacyjnego z 19 grudnia 2014r., w którym została poszkodowana.

Pozwany nie uznał powództwa wnosząc o jego oddalenie i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu. Ubezpieczyciel nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności za przedmiotowe zdarzenia, podniósł natomiast, że zgłoszone w pozwie roszczenia nie zostały udowodnione.

Pismem z 27 grudnia 2016r. B. K. (1) rozszerzyła powództwo, domagając się ostatecznie:

- zasądzenia odszkodowania w wysokości 20'557,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od rozszerzonej części tego roszczenia liczonymi od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pisma,

- zasądzenia zadośćuczynienia w wysokości 130'000,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od rozszerzonej części tego roszczenia liczonymi od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pisma,

- renty na zwiększone potrzeby w wysokości 500,00 zł miesięcznie za okres od 1 listopada 2015r. do 31 grudnia 2016r., płatnej do dziesiątego dnia każdego miesiąca z odsetkami ustawowymi w przypadku przekroczenia terminu płatności, oraz po 660,00 zł miesięcznie z tego samego tytułu, poczynając od 1 stycznia 2017r., płatnej na tych samych zasadach,

- ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku mogące ujawnić się w przyszłości,

- zasądzenie kosztów procesu według norm.

Odpis pisma rozszerzającego powództwo doręczono pozwanemu 23 stycznia 2017r. (k 308).

Pozwany nie uznał powództwa wnosząc o jego oddalenie i zasądzenie kosztów procesu.

Stan faktyczny:

19 grudnia 2014 roku około godziny 18:00 w Ł. na ulicy (...), na wysokości posesji numer (...), doszło do wypadku komunikacyjnego. A. Z. kierując samochodem marki M. o nr rej. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez to, że jadąc ulicą (...) od ulicy (...) w kierunku ulicy (...) nie zachował szczególnej ostrożności, nie ustąpił pierwszeństwa i potracił przechodzącą po wyznaczonym przejściu dla pieszych, ze strony lewej na prawą, pieszą B. K. (1). Kierowca pojazdu uczestniczącego w zdarzeniu został skazany za ten czyn prawomocnym wyrokiem karnym.

/ odpis wyroku – k 55 /

W dacie zdarzenia posiadacz samochodu M. o nr rej. (...) objęty był ubezpieczeniem obowiązkowym od odpowiedzialności cywilnej udzielonym na podstawie umowy zawartej z pozwanym.

/ niesporne /

Z miejsca zdarzenia poszkodowana została przewieziona do Kliniki (...) w Ł.. Rozpoznano złamanie okołoprotezowe obu kości udowych, złamanie dwumiejscowe kości strzałkowej prawego podudzia. 23 grudnia 2014r. wykonano u chorej wymianę endoprotezy lewego biodra z zespoleniem złamania okołoprotezowego kości udowej. 29 grudnia 2014r. taki sam zabieg wykonano na prawym stawie biodrowym i kości udowej prawej. Przebieg pooperacyjny był niepowikłany i pacjentkę wypisano w dniu 16 stycznia 2015r do dalszego leczenia w Klinice (...), z zaleceniem kontynuacji terapii przeciwobrzękowej oraz kontroli w poradni ortopedycznej za trzy miesiące. Od 16 stycznia do 24 lutego 2015r. powódka przebywała na leczeniu usprawniającym w Klinice (...). Stosowano tam ćwiczenia wzmacniające mięśnie kończyn dolnych i obręczy biodrowej. 24 lutego 2015r pacjentka została wypisana do domu z zaleceniem kontynuowania wyuczonych ćwiczeń we własnym zakresie, zakazem obciążania kończyn do czasu kontroli ortopedycznej. Po wypisaniu ze szpitala powódka kontynuowała kinezyterapię w warunkach domowych. Od 7 kwietnia do 11maja 2015r powódka przebywała na leczeniu usprawniającym w Oddziale (...) Szpitala w T.. W trakcie leczenia spionizowano chorą uzyskując chód o kulach na dystansie ok. 300 m, poprawę wydolności mięśniowej i zakresu ruchów w stawach. Powódka została wypisana do domu z zaleceniem kontynuacji wyuczonych ćwiczeń.

W wyniku wypadku z 19 grudnia 2014r B. K. (1) doznała złamania trzonów obu kości udowych w obrębie lokalizacji trzpieni implantowanych w 2010r. i 2011r. endoprotez totalnych obu bioder. Leczenie ortopedyczne powódki polegało na operacyjnym zespoleniu złamań i implantacji nowych endoprotez rewizyjnych obu stawów biodrowych. Zasadniczy proces leczenia ortopedycznego został zakończony. Natomiast wskazane jest dalsze leczenie rehabilitacyjnego chorej w celu kontynuacji wzmacniania mięśni obręczy biodrowej i mięśni ud. Powódka powinna wykonywać zalecone ćwiczenia w domu, okresowo korzystać z ambulatoryjnej kinezyterapii w poradni rehabilitacji. W prognozach na przyszłość można uwzględnić dalszą stopniową poprawę wydolności chodu.

Sam proces gojenia złamań kości udowych był stosunkowo długi ze względu na wiek poszkodowanej i wynosił ok. jednego roku. Wydłuża to w czasie proces rekonwalescencji. U osoby w starszym wieku naturalny proces inwolucyjny powoduje obniżenie sił witalnych i wpływa niekorzystnie na proces zdrowienia w sensie jego wydłużenia i możliwości powrotu chorego do stanu jak przed wypadkiem.

Trwały uszczerbek na zdrowiu związany złamaniem kości udowej prawej wynosi 25%, natomiast kości udowej lewej - 20%. Ze względu na złamanie kości strzałkowej prawej trwały uszczerbek na zdrowiu wynosi 3%.

Cierpienia fizyczne powódki związane z przedmiotowym wypadkiem były znaczne w okresie pierwszych 2 miesięcy od wypadku. Spowodowane były bólem towarzyszącym złamaniom oraz koniecznością poddania się dwóm rozległym zabiegom operacyjnym. Po tym czasie dolegliwości bólowe stopniowo zmniejszały się do poziomu aktualnie odczuwanych.

Ze względu na urazy ortopedyczne uzasadnione były na materac przeciwodleżynowy, clexane, ibuprom, altacet, alantan, pyralginę.

Ze względu na ograniczenia, których poszkodowana doznawała wskutek odniesionych urazów ortopedycznych, wymagała ona pomocy osób trzecich w wymiarze ok. 6 godzin dziennie w czasie pierwszych sześciu miesięcy po wypadku. W tym okresie powódka była praktycznie osobą leżącą, wymagała zatem pomocy w podstawowych czynnościach obsługowych w szerokim zakresie. Po tym czasie w okresie kolejnych dwóch miesięcy zakres niezbędnej pomocy wynosił ok. 4 godziny dziennie. Po 8 miesiącach od wypadku do chwili obecnej i nadal poszkodowana wymaga

pomocy innych osób w zakresie wykonywania czynności życia codziennego w wymiarze 3 godziny dziennie. Dotyczy to robienia zakupów, sprzątanania i pomocy w przygotowaniu obiadu.

/ opinia pisemna biegłego ortopedy J. F. – k 216-218, pisemna opinia uzupełniająca biegłego J. F. – k 272 /

07 maja 2015 podczas pobytu w Centrum (...) w Ł., powódka była konsultowana psychologicznie. Pacjentka zgłaszała okresowe pogorszenie samopoczucia ze względu na długoterminową hospitalizację po wypadku, ujawniała lęki i niepokój wywołane nasileniem traumatycznych wspomnień. W lipcu 2015 B. K. (1) podjęła leczenie psychiatryczne w (...) Centrum (...), gdzie rozpoznano zaburzenia depresyjno - lękowe. Powódka zgłaszała obniżenie nastroju, poczucie obniżonej wartości, bezradności, poczucie leku, beznadziei. Poszkodowana ponownie do psychiatry zgłosiła się 11 lutego 2016 roku. U powódki rozpoznano wówczas zaburzenia nerwicowe adaptacyjne. Powódka skarżyła się na obniżony nastrój, płaczliwość, lęk, zaburzenia snu. Wdrożono leczenie farmakoterapeutyczne: Asentra 50 mg, Lerivon. Kolejne wizyty odbywały się co miesiąc. Obecnie nadal pozostaje pod opieką lekarza psychiatry

W związku z wypadkiem z dnia 19.12.2014 roku u powódki doszło do przekroczenia możliwości adaptacyjnych ustroju, w wyniku czego rozwinęły się symptomatyczne zaburzenia psychopatologiczne spełniających kryteria diagnostyczne zaburzeń adaptacyjnych o obrazie depresyjno-lękowym. Największe nasilenie objawów psychopatologicznych występowało w pierwszym roku po wypadku i wyrażało się: obniżeniem nastroju, płaczliwością, przeżywaniem lęku, niepokoju lub złości, doświadczaniem utraty poczucia bezpieczeństwa, kontroli nad życiem, utraty sprawności psychofizycznej, poczuciem krzywdy, poczuciem obniżonej wartości, zaburzeniami snu, osłabieniem aktywności celowej, ograniczeniem kontaktów interpersonalnych, dysfunkcją w zakresie koncentracji uwagi i w procesie zapamiętywania nowych informacji.

Zdarzenie z 19 grudnia 2014 roku była punktem zwrotnym w życiu powódki. Było ono dla powódki źródłem stresu i dyskomfortu, który powódka przeżywa nadal. Wpłynęło to na aspekt funkcjonowania fizycznego i psychicznego poszkodowanej, spowodowało zmiany w czynionych planach i ich realizacji, co pogłębiało złe samopoczucie psychiczne. U powódki nadal utrzymuje się obniżone poczucie bezpieczeństwa, własnej wartości, braku akceptacji ograniczeń wynikających z następstw doznanych obrażeń. Nasilenie objawów psychopatologicznych oraz okres ich trwania uzasadnia uznanie uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 %.

Zakres cierpienia psychicznego w pierwszych 6 miesiącach po wypadku był umiarkowany i stopniowo malejący. Powódka po wypadku uzyskała wsparcie i pomoc od dzieci, rodzeństwa, przyjaciół, co ma istotne znaczenie w procesie radzenia sobie z negatywnymi przeżyciami psychicznymi.

Rokowanie co do stanu zdrowia psychicznego poszkodowanej w przyszłości należy formułować ostrożnie. Zależy ono bowiem od możliwości odzyskania sprawności fizycznej i poczucia bezpieczeństwa w samodzielnym funkcjonowaniu. Na tym etapie leczenia powódka nie akceptuje swoich trudności i konieczności korzystania z pomocy osób trzecich.

/ opinia pisemna biegłej psychiatry A. R. – k 232-245 /

B. K. (1) ma obecnie 71 lat i źródłem jej utrzymania jest emerytura w wysokości 1'800,00 zł miesięcznie. Przed wypadkiem powódka dorabiała zajmując się opieką nad dziećmi zaprzyjaźnionej rodziny. Przed wypadkiem z 2014r. powódka była osobą energiczna i samodzielną, uprawiała turystykę; dwa, trzy razy do roku wyjeżdżała za granicę do rodziny. Obecnie powódka nadal odczuwa dolegliwości bólowe mięśni nóg i nadal porusza się przy pomocy dwóch kul. Przez cały czas po wypadku poszkodowana korzysta z pomocy innych, którą świadczą przede wszystkim córka i siostra. Ta pierwsza musiała zrezygnować z pracy w Anglii, aby zająć się matką po jej wypadku z grudnia 2014r. Ze względu na ograniczenia mobilności powódka nie wyjeżdża już za granicę, nie wychodzi do kina czy teatru. W swoim mieszkaniu powódka ma w łazience jedynie wannę. Ze względu na dolegliwości nóg B. K. (1) nie może z niej korzystać. W związku z tym powódka korzysta z uprzejmości sąsiadów, u których kąpie się pod prysznicem.

/ zeznania świadka N. K. – k 210, zeznania powódki – k 319 w zw. z k 210 /

Po wypadku wydane zostało orzeczenie o niepełnosprawności powódki od 19 grudnia 2014r. na okres do 31 marca 2016r. 29 czerwca 2015r. lekarz orzecznik ZUS orzekł niezdolność poszkodowanej do samodzielnej egzystencji na okres do 30 czerwca 2016r.

/ orzeczenie o niepełnosprawności – k 50, orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji – k 52-53 /

W związku z następstwami przedmiotowego zdarzenia powódka poniosła wydatki na leki, zakup i wypożyczenie sprzętu medycznego i pomocniczego, prywatną usługę medyczną oraz fizjoterapię w łącznej wysokości 1'825,27 zł.

/ rachunki i faktury – k 68-85 /

Od 2013r. podstawowa stawka wynagrodzenia za opiekę świadczoną przez osoby zatrudniane przez MOPS w Ł. wynosi 11,00 zł za godzinę.

/ kopia uchwały Rady Miejskiej w Ł. – k 294 /

Pismo ze zgłoszeniem szkody powódki zostało złożone ubezpieczycielowi 12 stycznia 2015r./

/ pismo z dowodem doręczenia – k 56-58 /

Ubezpieczyciel wypłacił B. K. (1), w związku z przedmiotowym zdarzeniem:

- 14'000,00 zł zadośćuczynienia,
- 100,00 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów do placówek medycznych,
- 363,10 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia i rehabilitacji.

/ niesporne /

Ponadto poszkodowana otrzymała od sprawcy wypadku 1'000,00 zł tytułem zadośćuczynienia.

/ zeznania powódki – k 319 /

(...) S.A. oddział w Polsce z siedzibą w W. jest oddziałem zagranicznego przedsiębiorcy (...)z siedzibą w P..

/ odpis krs – 313-314 /

Rozważania prawne:

Podstawa prawna odpowiedzialności pozwanego w tej sprawie nie jest kwestionowana. Wynika ona z odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego za szkodę spowodowaną ruchem tego pojazdu – art. 436 § 1 kc w zw. z art. 435 § 1 kc, oraz zawartej umowy ubezpieczenia – art. 822 kc.

Roszczenie o zadośćuczynienie jest uzasadnione na podstawie art. 445 § 1 kc w zw. z art. 444 § 1 i 2 kc. Nie ulega wątpliwości, że urazy ortopedyczne, których doznała powódka w wypadku były bardzo poważne. Skutkowały one koniecznością długotrwałego leczenia związanego z przeprowadzeniem dwóch zabiegów operacyjnych i długotrwałej rehabilitacji. Mimo zakończenia leczenia poszkodowana nie wróciła do sprawności sprzed wypadku, co jest tym bardziej dolegliwe, że przed zdarzeniem była osobą w pełni sprawną i samodzielną, i nadal będzie wymagała stosowania zabiegów rehabilitacyjnych, które nie rokują pełnego powrotu do zdrowia, a służą raczej zahamowaniu pogłębiania się degradacji narządu ruchu. W efekcie, powódka doznała z przyczyn ortopedycznych znacznego uszczerbku na zdrowiu. Poszkodowana stała się osobą niesamodzielną, uzależnioną od pomocy osób trzecich. Przebyte urazy skutkowały też dosyć uciążliwymi dolegliwościami bólowymi utrzymującymi się ze znacznym nasileniem przez dwa miesiące po wypadku. Mimo, iż ich nasilenie stopniowo malało po tym czasie, dolegliwości te utrzymują się nadal wpływając negatywnie na komfort życia poszkodowanej. Ze względu na ograniczenia lokomocyjne powódka zmuszona

była także zmienić stosunkowo aktywny do czasu wypadku tryb życia. Ograniczyła kontakty towarzyskie, przestała wyjeżdżać do rodziny za granicę, musiała zrezygnować z aktywności fizycznej. Opisane wyżej okoliczności wpłynęły też negatywnie na psychikę poszkodowanej, co nasiliło jej cierpienia psychiczne będące następstwem zdarzenia.

Z drugiej strony, oceniając rozmiar krzywdy Sąd wziął pod uwagę, że obrażenia doznane w wypadku nie wywołały stanu bezpośredniego zagrożenia życia poszkodowanej. Biorąc pod uwagę wiek poszkodowanej nie ma również podstaw do uznania, że wypadek w istotny sposób ograniczył jej zdolność do wykonywania pracy zarobkowej. Co prawda świadek N. K. wspomniała o tym, że powódka dorabiała przed wypadkiem świadcząc opiekę nad dziećmi, co ze względu na obecny stan jest raczej niemożliwe, jednakże brak jest jakichkolwiek dowodów pozwalających ocenić zakres tej pracy i wysokość uzyskiwanych z tego tytułu dochodów. Tym samym nie można ocenić na ile zajęcie to stanowiło istotny dodatek do pobieranej emerytury, zaś pozbawienie możliwości jego wykonywania stanowi znaczące uszczuplenie zdolności zarobkowych. Nie sposób też uznać, aby skutki wypadku spowodowały zmniejszenie widoków powodzenia poszkodowanej na przyszłość. Tym niemniej należało pamiętać, że pogorszenie sprawności fizycznej i wynikającego z tego ograniczenia oraz obniżenie nastroju psychicznego, będące następstwem wypadku, obniżają znacznie jakość życia osoby w wieku powódki i mogą mieć istotny wpływ na dalsze osłabienie jej sił witalnych.

Zadośćuczynienie nie może być świadczeniem symbolicznym, musi ono stanowić realną wartość ekonomiczną rekompensującą szkodę, która ze względu na swój charakter jest trudna do prostego przeliczenia na pieniądze. Z drugiej strony wysokość tego świadczenia nie może być oderwana od realiów ekonomicznych społeczeństwa, w którym funkcjonuje uprawniony.

Uwzględniając powyższe okoliczności Sąd uznał, że odpowiednią kwotą rekompensującą doznaną krzywdę jest 130'000,00 zł. Świadczenie to należało pomniejszyć o wypłacone z tego tytułu 14'000,00 zł.

Odsetki od przyznanego zadośćuczynienia zostały zasądzone na podstawie art. 481 kc w zw. z art. 817 § 1 kc, z uwzględnieniem niespornej daty zgłoszenia szkody oraz daty doręczenia pozwanemu odpisu pisma rozszerzającego powództwo.

Żądanie naprawienia szkody obejmującej wydatki poniesione za okres do wytoczenia powództwa jest uzasadnione na podstawie art. 444 § 1 kc. W toku tego procesu powódka wykazała szkodę obejmującą:

1/ zakup leków, zakup i wypożyczenie sprzętu medycznego i pomocniczego oraz zakup usług medycznych i rehabilitacyjnych w łącznej wysokości 1'825,27 zł.

2/ koszty opieki sprawowanej co prawda nieodpłatnie głównie przez członków rodziny, ale mającej wymierną wartość; zgodnie z powszechną praktyką Sąd określił wartość tych świadczeń osobistych poprzez odniesienie do podstawowej stawki opiekuna zatrudnionego w tym okresie przez instytucje publiczne zajmujące się świadczeniem tego rodzaju usług. Do października 2015r. włącznie zakres tej opieki wyniósł, zgodnie z opinią biegłego ortopedy:

- 6 miesięcy po 6 godzin dziennie,

- 2 miesiące po 4 godziny dziennie,

- 3,5 miesiąca po 3 godziny dziennie,

czyli w sumie 1.635 godzin. Wartość pomocy świadczonej w tym czasie, wyliczona przy przyjęciu 11,00 zł za godzinę wynosi 17'985,00 zł.

Sumę obu tych pozycji należało pomniejszyć o kwotę 363,10 zł wypłaconą przez pozwanego tytułem zwrotu kosztów leczenia i rehabilitacji.

Sąd nie uwzględnił w ramach odszkodowania zwrotu kosztów przejazdu ponieważ strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów, na podstawie których można byłoby określić chociażby szacunkowo ich wysokość. W tej sytuacji należało uznać, że wyplacona przez ubezpieczyciela z tego tytułu kwota wyczerpała uzasadnione roszczenia powódki.

Odsetki od przyznanego odszkodowania zostały zasądzone na podstawie art. 481 kc w zw. z art. 817 § 1 kc.

Renta jest uzasadniona na podstawie art. 444 § 2 kc. Nie ulega wątpliwości, że na skutek wypadku potrzeby powódki w zakresie opieki i pomocy osób trzecich uległy trwałemu zwiększeniu, przy czym od listopada 2015r. zakres opieki wynosi 3 godziny dziennie. Biorąc pod uwagę metodologię wyliczenia wartości takiej opieki przedstawioną wyżej należało uznać, że renta w żądanej wysokości jest w pełni uzasadniona potrzebami uprawnionej.

Żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku mogące ujawnić się w przyszłości podlega oddaleniu, ponieważ nie został spełniona podstawowa przesłanka takiego roszczenia wynikająca z art. 189 kpc, a mianowicie nie wykazano interesu prawnego powódki w uzyskaniu takiego orzeczenia. Pomijając fakt, że strona powodowa nie wskazała w czym miałby wyrażać się taki interes warto zauważyć, że jego brak jest ewidentny ze względu na obecne brzmienie przepisów o przedawnieniu roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, zawartych w art. 442¹ kc.

O kosztach procesu Sąd postanowił na podstawie art. 100 kpc zdanie drugie w zw. z art. 98 kpc mając na uwadze, że powódka uległa w nieznacznej części swego żądania, przy czym dotyczy to przede wszystkim zadośćuczynienia, a więc roszczenia nie dającego się zmierzyć przy pomocy obiektywnych kryteriów. Sąd uwzględnił przy tym wydatki poniesione przez powódkę na opłatę od pozwu, zaliczki na biegłych oraz wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

W punkcie 3 Sąd postanowił na podstawie art. 113 ust. 1 uksc w zw. z art. 100 kpc zdanie drugie..